

Чимало уваги торік приділялося сфері освіти. Відкривалися нові школи, закупувалися шкільні автобуси. У 2012 році придбаємо ще 50 шкільних автобусів, що повністю задовольнить потребу області в цьому транспорті. Добудуємо також 8 шкіл.

Окрім іншого цього року плануємо розпочати реформи у сфері охорони здоров'я. Серед пріоритетів – будова Одеської обласної дитячої клінічної лікарні. За моїм розпорядженням минулого року на цей об'єкт виділено 70 млн. гривень. Проте для того, аби ввести лікарню в експлуатацію, потрібно ще близько 200 млн. Розуміємо, що лікарня дуже потрібна, тож обласна влада вважає це питання одним із пріоритетних для реалізації в поточному році.

Цього року обласна влада планує заробити ще більше коштів до бюджету розвитку й надалі реалізовувати програму «Народний бюджет». Її суть у тому, що люди самі визначать, на що спрямовувати бюджетні кошти.

– Едуарде Леонідовичу, ви отримали звання «Людина року-2010» у номінації «Регіональний лідер». Що для вас, як для керівника, котрий обіймає посаду лише другий рік, означає бути регіональним лідером?

– На мій погляд, важливо зрозуміти саму сутність такого поняття, як лідерство. Бути лідером – це насамперед уміти знаходити спільну мову з людьми. Одеська область – це край, де мешкають представники сотень національностей, віруючі де-

сятків конфесій. Край із власною історією. Тут десятки лідерів! Ось чому представляти на Одещині державну владу – це величезна відповідальність. А відповідальна й сильна влада – запорука розвитку регіону.

Тож почесне звання «Регіональний лідер» – своєрідний кредит довіри громадськості Одещини. Як я вже казав, наш регіон у п'ятірці найкращих у державі. Але я впевнений: з огляду на потенціал області нам цілком під силу й перше місце.

– Чого ми вам особисто й країнам щиро бажаємо в рік славного 80-ліття Одещини.

– Щиро дякую на добрім слові.

Вів розмову
Євген ТИЩУК.

39

«Зростання ролі органів місцевого самоврядування – це шлях до Європи, шлях до справжньої демократії», – стверджує голова Одеської обласної ради Микола ПУНДИК

Насамперед потрібне законодавче забезпечення, до того ж не просто окремий закон, а цілий кодекс законів на зразок Бюджетного чи Земельного кодексів. Зміни мають відбуватися після узгодження всіх позицій, усіх «за» і «проти». Методика обговорення може бути різною – над цим ще треба подумати й попрацювати. Згадаймо «Підняту цілину» Михайла Шолохова, коли десяти-тастотисячники йшли за направленням партії у маси для роз'яснення ідеї створення колгоспів (але я маю на увазі не ідею, а саме мето-

– Президент України Віктор Янукович не раз наголошував, що для децентралізації влади кінче необхідно підвищити роль місцевого самоврядування, провести адміністративно-територіальну реформу.

Ось я, як представник місцевого самоврядування, щиро можу сказати: у нас є такі сільські ради, які невідомо для чого існують. Упевнений, що й сільські голови, які там працюють, цього не розуміють, не розуміють своєї ролі, свого призначення.

А насправді йдеться про серйозні бюджетні кошти.

Нам україні необхідно змінювати й адміністративну систему.

Однак цього не можна робити революційними наскоками.

Щоб не наламати дров, треба зібрати матеріали та пропозиції, провести велику аналітичну роботу. Інакше це буде «партизанщина» у її найхимернішому вигляді.

дику). Це можуть бути віче, збори (наприклад, такі, які проводили на Одещині для реалізації проекту «Народний бюджет»). Тобто варіанти є різні...

– Миколо Володимировичу, знаю, що в області запроваджуються низка нових регіональних програм...

– Це так. Але ми не женемося за їх кількістю, мовляв, що більше ухвалених документів, то краще. Серед нових регіональних програм виокремлю чотири: перша – це освоєння зовнішніх ринків нашими виноробними підприємствами;

друга – розвиток промисловості; третя – абсолютно нова регіональна програма розвитку громадянського суспільства і четверта – збереження курорту «Куяльник». Таких програмних документів раніше не було. Крім того, ми проаналізували раніше ухвалені програми. Одні вже вичерпали свій ресурс, інші ще працюють. Не таємниця, що Одещина має дуже серйозну і водночас цікаву особливість – багатонаціональність, є суто болгарські, молдавські, гагаузькі, російські села.

Тож активізуємо кілька програм з розвитку культури і звичаїв представ-

Один із робочих днів голови Одеської обласної ради Миколи Пундика

ників усіх націй і народностей. До речі, хочу висловити щирю подяку керівникам національно-культурних товариств, які надають значну підтримку в цій роботі.

– Міцний агропромисловий комплекс та потужна база морських торговельних портів – ось своєрідна візитка області. Як обласна рада, депутатський корпус сприяють розвитку цих галузей народного господарства?

– Щодо морських торговельних портів, то вони всі державні і нам у залік ідуть лише показники їхньої роботи. Насправді важелів впливати на їхню роботу в нас дуже мало, але я знаю, що там також тривають серйозні реформи. На думку депутатів, частині портів доцільно надати статус регіональних. Скажімо, невеликий порт Рені, котрий має дуже великі перспективи, або невеликий порт Усть-Дунайський чи, візьмімо, Ізмаїльський. Тут ми самі могли б їм допомагати, зокрема, шукати серйозних інвесторів.

А що стосується агропромислового комплексу, то в нас працює одна з найпотужніших регіональних програм «Зерно Одещини», є також програми стабілізації та розвитку тваринницької галузі, виноградарства. Дякувати Богу, нам дано родючі землі. І наше завдання – створити умови для розвитку продуктивного сільського господарства. Звісно,

держава повинна забезпечити відповідну інфраструктуру: дороги, системи зрошення. Ви, певно, знаєте, що два роки поспіль ми з обласного бюджету компенсуємо значну частину витрат на придбання техніки: закупівлю комбайнів, енергонасичених тракторів. Мабуть, це й посприяло тому, що останні два роки ми збираємо добрі врожаї і входимо до п'ятірки лідерів із врожаєм зернових та зернобобових культур в Україні.

– Навіть у дні святкування ювілею області не можна не запитати, яких заходів уживаєте для поліпшення стану шляхів, зокрема, які перспективи будівництва нової дороги «Одеса–Рені»?

– Не таємниця, що жодна область України не зможе самостійно розв'язати проблему ремонту й будівництва доріг без ухвалення спеціальної державної програми. Як на мене, то Одеського регіону це стосується навіть більше, ніж інших. Адже він найбільший за площею в Україні – 630 кілометрів від крайньої північно-східної точки до крайньої південно-західної. Доріг у нас величезна кількість, привести їх у належний стан за рахунок обласного бюджету ми не в змозі. Тому й потрібна серйозна державна програма, розрахована на декілька років. Звичайно, мені відомо, що вже в 2013 році Одещина буде однією з областей, де автошляхам приділятимуть найбільшу увагу.

Розробляється проект будівництва дороги Одеса–Рені. Ця траса стане справжнім каталізатором для економіки, і не тільки Одещини. Вона – частина трансдунайського транспортного коридору. Це один із національних проектів Державного агентства з інвестицій і управління національними проектами України, який допоможе поживавити роботу Ізмаїльського й Ренійського портів. Адже вони дають унікальну можливість здійснювати транзит до 12 країн Європи, не кажучи вже про вихід у Балтійське море. Тобто вигода значна. Потреба в цьому є і завжди буде. Так, для будівництва знадобиться велика кількість цементу й металоконструкцій – це замовлення для відповідних підприємств. Я вже не кажу про те, що така дорога не може існувати без відповідної інфраструктури – заправних станцій, кафе, готелів. Потребують докорінної реконструкції місцеві дороги. У цій своєрідній кровоносній системі не повинно бути «закупорок-тромбів». Тож нам доведеться ще багато зробити в цьому напрямі. Й ми до цього готові.

– А які ще пріоритети розвитку Одещини?

– Перші два я вже назвав – транспорт і сільське господарство. Третій, звісно, – туризм і рекреація. Знову ж таки економіко-географічне розташування області, клімат, природні й лікувальні ресурси, численні істо-

ричні пам'ятки свідчать про великий курортно-туристичний потенціал. Проте слабка транспортна й сервісна інфраструктура, особливо у віддалених від Одеси районах, значно зменшують можливості розвитку нашого регіону як туристичного центру. Втім, щороку в літній сезон обласний центр відвідують тисячі туристів. І ми завжди раді гостям.

Як кажуть, не хлібом єдиним живе людина. Тож і культурна спадщина Одеси як культурного центру півдня України також потребує постійної підтримки, інвестицій. Частину коштів на реставрацію об'єктів куль-

турного зарубіжжя. Тому й надалі шукатимемо і знаходитимемо точки зіткнення.

– Миколо Володимировичу, ви не раз наголошували, що 2012-й стане на Одещині роком підтримки охорони здоров'я і спорту...

– На модернізацію медичної сфери в обласному бюджеті передбачено близько 100 мільйонів гривень. Планується закупівля устаткування, транспорту. Хоча на Одещину й поширюється пілотний проект реформування галузі охорони здоров'я, ми теж рухаємося цим шляхом. Продовжуємо формувати санітар-

ні округи, сімейну медицину. В бюджеті працівникам фельдшерсько-акушерських пунктів передбачено доплату до 300 гривень (на це заплановано 8 млн. гривень). У трьохстах із п'ятисот ФАПів буде проведено якісний ремонт. Поточного року серед глобальних об'єктів – перинатальний центр, дитяча інфекційна лікарня, продовжимо будівництво лікарні дитячої хірургії. Але останнього об'єкта цього року не здамо.

Що ж стосується розвитку фізкультури і спорту, то цього року в райцентрах буде здано в експлуатацію 15 нових стадіонів. На олімпіаду до Лондона поїдуть 24 наші спортсмени. Голова обласної державної адміністрації Едуард Матвійчук пообіцяв по 50 тисяч доларів кожному олімпійському медалісту. Тож ми розраховуємо на медалі, адже в нас дуже сильні позиції в багатьох видах спорту. Одещина завжди славилася спортивними досягненнями.

– Бажаємо жителям Одещини, зокрема й олімпійцям, вагомих трудових здобутків та олімпійських нагород.

Розмовляв Євген ТИЩУК.

Білгород-Дністровська фортеця – одне з чудес України!

Як відомо, 1 грудня 2011 року у заповіднику «Софія Київська» підбили підсумки Всеукраїнської акції «7 чудес України: замки, фортеці, палаци». Одним із таких чудес визнано Аккерманську (Білгород-Дністровську) фортецю.

Її мурі, що чудово збереглися, височіють на скелястому березі Дністровського лиману і сьогодні вражають своєю величчю та неприступністю... Фортеця стоїть на місці Тіри – давньогрецького поліса V–IV ст. до н. е.

На рубежі XIV–XV століть, коли придністровські землі увійшли до складу Молдавського князівства, місто-фортецю почали називати Четатя-Алба (Біла фортеця). Протягом 1438–1454 років у південному напрямку від цитаделі було зведено могутню фортифікаційну систему, що складалася з 26 башт та двох поясів оборонних мурів загальною довжиною близько двох кілометрів.

Незважаючи на міцність укріплення, 1484 року після тривалої облоги фортецю захопили турки й дали їй назву Аккерман (Біла фортеця). Понад 300 років вона належала їм. 1789 року Аккерман перейшов під управління російських військ, а з 1832-го фортеця втратила військово-оборонну функцію. До нашого часу переважно збереглися оборонні мурі та башти, що визначають історично сформовану планувально-просторову структуру фортеці. З початку XX ст. тут здійснюють реставраційні роботи, що дало можливість активно використовувати історико-архітектурний комплекс із культурно-туристичною метою.

Серед численних башт, що збереглися, особливу зацікавленість викликають башти Овідія та Пушкіна. На думку істориків, достеменно стверджувати, що Овідій насправді жив у Тірі, підстав немає. А ось Олександр Пушкін, перебуваючи в Одесі, у грудні 1821 року побував в укріпленні і саме там у нього виник задум написати поему-послання «К Овидию». Башта Пушкіна розміщена навпроти башти Овідія. Тригранна, чотиригранна, із балконом башта Пушкіна розташована з боку лиману. Фортецю відвідували й інші відомі особистості: Леся Українка, Максим Горький, Адам Міцкевич, Іван Нечуй-Левицький...

